

Magus melon ja arbuus koduaiast

KAJA KURG

Varsti võib arbuusi- ja melonitaimed välja istutada. Kuidas neid seal edasi kasvatada, et saada ilusaid magusaid vilju?

Kõrvitsa ja kurgiga lähedases suguluses olevad arbuus ja melon on mõlemad väga soojanõudlikud kultuurid ning suhteliselt pika kasvuaajaga ka. Taimed tuleb seega kindlasti ette kasvatada. (Avamaal kasvatamiseks tuleb arbuusiseemned pista mulda aprilli lõpul ja melon mai algul, kasvuhoone tarvis nädala või paari võrra varem.)

Normaalseks kasvuks ja viljumiseks peab õhutemperatuur olema päeviti kindlasti üle paarikümne kraadi, madalamal temperatuuril taimed lihtsalt ei kasva. Kui sooja on pikemat aega +12° või vähem, tekivad arbuusi- ja melonitaimel füsioloogilised häired, mis pädivad surmaga.

Ka vajavad taimed heaks kasvaks küllalt sooja mulda: see peab olema vähemalt +18°, soovitatavalt siiski üle paarikümne plusskraadi.

Ettekasvatatud taimed tohib kasvukohale panna alles siis, kui arvestatav öökülmaoht on möödas ja muld küllalt soe (sobivaim 20–25°). Tavaliselt saabub selline aeg juuni esimesel nädalal.

Kompostihunnikule ei sobi

Hästi sobib arbuusile kui päritolult kõrbetaimele liivane ja kergelt happeline pinnas, mida on väetatud korralikult kõdunenud komposti, kõdu-sõnniku või mineraalväetisega.

Kompostihunnikul või sõnnikupeenras, mis kurgile ja kõrvitsale hästi sobivad, läheb arbuusitaim peaaegu kindlasti mädanema.

Melon talub väga rammusat mulda paremini, ent oht mädanema minekuks on temalgi. Kurk tahab niisket õhku ja rikkalikku kastmist, kuid melonile ja eriti arbuusile ei sobi see mitte: küpsemise ajal palju vett saanud viljad ei tule ma-

Melonitaimel näpistage latv peale 4. või 5. pärislehte ära. Kui külgharudel on juba 4–5 lehte, kärpige uuesti latvu.

gusad, lõhenevad kergesti ja lähenevad mädanema.

Viljadele on kasulik alla panna lauajupp, klaasitükk vms, et need otse mullal või, veel hullem, vees ei lebaks – siis kipuvad nad teinekord mädanema minema.

Avamaal kasvatades on mõistlik teha musta kile või peenravibaga kaetud kõrgpeenar, nii soojeneb muld kiiremini ning rohimisega pole samuti muret.

Et taimedel veelgi soojem oleks, võiks ka katteloori kasutada. See tuleb öitsemise ajaks siiski eemaldada, et tolmeldajad öitele ligi pääseksid.

Melonit tuleb kärpida

Melonitaimel on soovitatav latv peale 4. või 5. pärislehte ära näpistada.

Mõne aja pärast, kui külgharudel juba 4–5 lehte, võiks uuesti lat-

vu kärpida – nimelt tekivad melonil emasõied eelkõige 2. järku külgharudel.

Arbuusitaimeniiviisi kärpida ei maksa, sest arbuusi emasõied tekiavad põhivõrsele varem kui külgharudele.

Arbuusi- ja melonitaimi võib ka pookida, eriti kui on plaan neid avamaal kasvatada.

Pookealuseks sobib hästi rullkõrvits oma võimsa ja vastupidava juurestikuga, mis taime ka külmemal mullal toidab.

Suureviljalistele sortidele jätke 1–2, väikeseviljalistele 5–6 vilja. Enamasti on kaks või kolm vilja siiski just paras ports, sest kui vilju on liiga palju, ei tarvitse nad meie lühikesel suvega magusaks küpseda.

Viljahakatisi on paras aeg harvendada siis, kui nad on umbes kanamuna suuruseks kasvanud – nii võib kindel olla, et viljastumisega on kõik korras. Nüüd võib ka katte-